

Mål C-415/19

Begäran om förhandsavgörande

Datum för ingivande:

Den 28 maj 2019

Hänskjutande domstol:

Corte suprema di cassazione (Italien)

Datum för beslutet att begära förhandsavgörande:

Den 4 december 2018

Klagande:

Blumar SpA

Motpart:

Agenzia delle Entrate

Saken

SKATTER

CORTE SUPREMA DI CASSAZIONE (högsta domstolen)

SEZIONE TRIBUTARIA CIVILE (skatteavdelningen)

[utelämnas]

har meddelat följande

INTERIMISTISKA BESLUT

i mål 18635-2012 om överklagande, väckt av

BLUMAR SPA [utelämnas]

klagande

mot

[utelämnas]

AGENZIA DELLE ENTRATE (skattemyndigheten) [utelämnas], [**Orig. S. 2**]
[utelämnas];

motpart

mot dom nr 501/2011 meddelad av COMMISSIONE TRIBUTARIA REGIONALE SEZIONE DISTRETTUALE di PESCARA (regionala skattedomstolen i Pescara), ingivet den 8 juni 2011

[utelämnas]

[**Orig. s. 3**]

Bakgrund:

Europeiska kommissionen godkände, genom beslut C(2008) 380 (rättelse) av den 25 januari 2008, den skatteförmån som införts genom artikel 1.271–1.279 i lag nr 296/2006.

Skatteförmånen består i ett skatteavdrag som, i överensstämmelse med riktlinjerna för statligt regionalstöd 2007–2013, beviljas vid förvärv av nya kapitaltillgångar i förbindelse med ett inledande investeringsprojekt, avsedda för produktionsanläggningar i missgynnade områden i södra Italien. Skatteavdraget ska utnyttjas i samband med inbetalning av inkomstskatter.

Genom artikel 2 i lagdekret nr 97 av den 3 juni 2008, omvandlad, med ändringar, till lag nr 129 av den 2 augusti 2008, har den italienska lagstiftaren reglerat förfarandet för beviljande av nämnda avdrag. I punkt 1 a i artikeln föreskrivs att *”för investeringsprojekt som, enligt vad som framgår av daterade rättsakter eller andra handlingar, påbörjats innan detta dekret trädde i kraft, måste berörda personer inom trettio dagar från den dag då förfarandet i punkt 4 inleds, elektroniskt inge ett, av direktören för Agenzia delle Entrate, godkänt formulär till Agenzia delle Entrate. Görs inte detta kan avdraget inte beviljas. Ingivandet av formuläret betraktas som en ansökan om att få skatteavdraget beviljat”*.

Blumar s.p.a. skickade elektroniskt in det så kallade FAS08-formuläret inom den frist som föreskrivs i ovan nämnda bestämmelse till Centro operativo di Pescara dell’Agenzia delle Entrate för att få avdraget beviljat.

Centro operativo di Pescara konstaterade dock att företaget inte hade bifogat den försäkran, motsvarande en notariatshandling, som krävs enligt artikel 1.1223 i lag nr 296 av den 27 december 2006 (nu artikel 16 a.11 i lag nr 11 av den 4 februari 2005), för att intyga att sökanden inte har erhållit statlig stöd som förklarats oförenligt med Europeiska gemenskapen. Den 31 juli 2008, [**Orig. s. 4**] efter att utan framgång ha anmodat Blumar att fullgöra denna skyldighet, avlog Centro operativo di Pescara ansökan om att beviljas avdrag.

Blumar s.p.a. överklagade avslagsbeslutet till Commissione Provinciale di Pescara, som ogillade klagomålet.

Blumar s.p.a. överklagade avgörandet i första instans till Commissione Tributaria Regionale dell'Abruzzo, sezione staccata di Pescara, som ogillade överklagandet genom dom av den 8 juni 2011.

Commissione Tributaria Regionale dell'Abruzzo angav som skäl för domen att ”... *det så kallade Deggendorf-åtagandet måste beaktas. Detta åtagande innebär att statligt stöd inte får beviljas förrän det har kontrollerats att sökanden inte har mottagit och därefter underlåtit att återbetala vissa stöd som Europeiska kommissionen har förklarat oförenliga och förordnat om att de ska återkrävas. Den italienska regeringen har ansett att självcertifiering är det lämpligaste sättet att fullgöra detta åtagande på. Om denna självcertifiering, som Centro Operativo vanligen begär in genom att förlänga fristen med ytterligare tio dagar, inte ges in är det motiverat att avslå ansökan*”.

Blumar s.p.a. har väckt kassationstalan mot denna dom. Till stöd för talan har klaganden åberopat fyra grunder. Agenzia delle Entrate har i sin svarsinlägga bestritt talan.

Med beaktande av följande:

Klaganden har, under den första grunden, som avser ”åsidosättande och felaktig tillämpning av artikel 108 FEUF, Europeiska kommissionens beslut C (2008) 380 och den unionsrättsliga proportionalitetsprincipen (artikel 360.1.3 i civilprocesslagen)”, gjort gällande att Commissione Tributaria Regionale felaktigt fastställt att avslagsbeslutet var rättsenligt.

Klaganden har till stöd för denna grund anfört att artikel 1.1223 i lag nr 296 av den 27 december 2006 (nu artikel 16 a.11 i lag nr 11 av den 4 februari 2005), enligt vilken ”*mottagarna av sådant stöd som avses i artikel 87 i fördraget kan [Orig. s. 5] endast komma i åtnjutande av sådana skatteförmåner om de intygar ... att de inte vare sig har mottagit, underlåtit att återbetala eller på ett spärrat konto deponera stöd som förklarats olagliga och oförenliga av Europeiska kommissionen*” är rättsstridig eftersom den uppenbarligen strider mot artikel 108.3 FEUF, mot Europeiska kommissionens beslut C(2008) 380 och den unionsrättsliga proportionalitetsprincipen, vilket innebär att den nationella domstolen är skyldig att inte tillämpa den.

Med hänvisning till den fråga som denna grund ger upphov till och som är avgörande för lösningen på tvisten, är det, mot bakgrund av nedanstående skäl, nödvändigt att hänskjuta en tolkningsfråga till Europeiska unionens domstol för ett förhandsavgörande.

1. Det i den italienska lagstiftningen föreskrivna skatteavdraget

Påpekas bör att skatteavdraget för investeringar i missgynnade områden i landet infördes genom artikel 8 i 2001 års finanslag (lag nr 388/2000)

Avdraget infördes till förmån för företag som före utgången av pågående beskattningsperiod den 31 december 2006 hade gjort nya investeringar i missgynnade områden som identifierats som sådana områden som var mottagare av regionalstöd med stöd av de undantag på området för statligt stöd som föreskrivs i artikel 87.3 a och 87.3 c i fördraget, enligt den italienska regionalstödsstadgan för perioden 2000–2006.

[utelämnas]

[utelämnas] **[Orig. s. 6]** [utelämnas]

[utelämnas] [Beskrivning av förfarandet för att bevilja de skatteförmåner som avses i nämnda bestämmelser]

När de ursprungliga bestämmelserna upphörde att gälla infördes, genom 2007 års finanslag (lag nr 296 av den 27 december 2006), genom artikel 1.271–1.279, en ny version av skatteförmånen, enligt vilken nya skatteavdrag beviljas efter det som gällde fram till den 31 december 2006. Det nya skatteavdraget gällde fram till dess att pågående beskattningsperiod löpte ut den 31 december 2013.

Enligt artikel 1.279 i nämnda lag var åtgärden underkastad det förfarande för inhämtande av Europeiska kommissionens godkännande som avses i artikel 88.3 i EG-fördraget.

I beslut C(2008) 380 av den 25 januari 2008 fastställde Europeiska kommissionen, såsom redan har nämnts, att stödordningen var förenlig med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.3 leden a och c i EG-fördraget.

[Orig. s. 7]

Genom artikel 1.1223 i samma lag nr 296/06 genomfördes det av Europeiska kommissionen krävda åliggandet för medlemsstaterna att inte bevilja statligt stöd förrän de förvässat sig om att potentiella stödmottagare inte ingår bland de företag som redan har mottagit och därefter underlåtit att betala tillbaka stöd som förklarats oförenligt. I bestämmelsen föreskrivs att: *”Mottagare av stöd i den mening som avses i artikel 87 i EG-fördraget kan endast komma i åtnjutande av sådana förmåner om de, i enlighet med artikel 47 i den konsoliderade lag som avses i presidentdekret nr 445 av den 28 december 2000, och enligt förfarandet i det premiärministerdekret som ska offentliggöras i Gazzetta Ufficiale, intygar att de inte har mottagit och därefter underlåtit att återbetala eller på ett spärrat konto deponera stöd som förklarats olagliga eller oförenliga av Europeiska kommissionen, enligt vad som anges i det dekret som avses i denna punkt.*

Den italienska lagstiftaren har således ansett att det lämpliga sättet att genomföra det så kallade ”Deggendorf-åliggandet” på, var den försäkran, motsvarande notariatshandling (artikel 47 i de konsoliderade bestämmelserna och föreskrifterna om administrativa handlingar, som det hänvisas till i presidentdekret nr 445 av den 28 december 2000), med hjälp av vilken mottagare av det nya stödet på eget ansvar intygar att de inte ingår bland de företag som mottagit och därefter underlåtit att återbetala stöd som kommissionen har förklarat oförenliga.

Bestämmelserna i artikel 1.1223 i lag nr 296/06 upphävdes genom artikel 6.2 i lag nr 45 av den 25 februari 2008, som även införde artikeln på nytt, med samma ordalydelse, i nu gällande artikel 16a.10 i lag nr 11 av den 4 februari 2005.

I premiärministerdekretet av den 23 maj 2007 reglerades därefter det sätt på vilket försäkran, motsvarande notariatshandlingen, skulle genomföras, genom att i artikel 4.1 däri uttryckligen hänvisa till stöd som Europeiska kommissionen förordnat om ska återkrävas.

[Orig. s. 8]

Slutligen utfärdade den nationella lagstiftaren lagdekret nr 97 av den 3 juni 2008 (omvandlad, med ändringar, till lag nr 129 av den 2 augusti 2008). I artikel 2 däri fastställs den övre gränsen för de medel som årligen är tillgängliga samt förfarandet för att beviljas skatteavdraget, och som innebär att sökande elektroniskt ska ge in ett formulär till Agenzia delle Entrate med uppgifter om det investeringsprojekt som skatteavdraget ska användas på och som gäller som en ansökan om beviljande av nämnda avdrag.

I artikel 2.1 a och b görs en åtskillnad mellan berörda sökande beroende på om investeringsprojekten påbörjats före eller efter det att dekretet trädde i kraft: sökande i den förstnämnda gruppen (som ska skicka in formuläret inom 30 dagar från det att direktören för Agenzia delle Entrate har gett sitt godkännande) ges företräde framför den andra gruppen.

I artikel 2.2 fastställs att Agenzia delle Entrate, på grundval av uppgifterna i formulären, som handläggs i strikt kronologisk ordning, ska meddela berörda parter elektroniskt: a) vad gäller ansökningar enligt artikel 2.1 a, dess godkännande enbart med avseende på det ekonomiska stödet b) vad gäller ansökningar enligt artikel 2.1 b, en bekräftelse på att formuläret och ansökan har mottagits och inom 30 dagar dess godkännande enligt vad som föreskrivs i led a.

2. Unionsrätt.

I artikel 87.1 i EG-fördraget av den 25 mars 1957 fastställs att ”*stöd som ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel, av vilket slag det än är, som snedvrider eller hotar att snedvrida konkurrensen genom att gynna vissa företag eller viss produktion är oförenligt med den gemensamma marknaden i den utsträckning det påverkar handeln mellan medlemsstaterna*”.

Europeiska kommissionen har fastställt fyra kumulativa villkor som ska vara uppfyllda för att det ska röra sig om statligt stöd: 1) Medlen [**Orig. s. 9**] ska härröra från staten: stödet ska nämligen ges av en medlemsstat eller med hjälp av statliga medel. 2) En ekonomisk fördel ska beviljas, oavsett i vilken form de beviljas (det vill säga, stöd, skatteavdrag och/eller andra skattelättnader, förmånliga tariffer) 3) Stödet ska vara selektivt (vilket är det svåraste kriteriet att fastställa), det vill säga stödet ska utgöra ett undantag från de allmänna bestämmelserna eller från systematiken hos eller karaktären på det skattesystem som gäller på det område som är föremål för stöd. 4) Åtgärden ska påverka handeln mellan medlemsstaterna: kommissionen har angett att ”*också när staten tillerkänner begränsade fördelar till företag som är verksamma inom konkurrensutsatta sektorer sker en snedvridning, eller föreligger risk för snedvridning, av konkurrensen. För att avgöra snedvridningens inflytande på handeln mellan medlemsstaterna räcker det med att dra slutsatsen att stödmottagaren utövar (helt eller delvis) verksamheter där handel mellan medlemsstaterna sker.*”

Enligt artikel 88.3 i EG-fördraget är medlemsstaterna skyldiga att underrätta kommissionen om alla planer på att vidta eller ändra stödåtgärder, innan de genomförs.

Kommissionen kan dock från det allmänna förbudet i artikel 87.1 i fördraget undanta vissa typer av statligt stöd, på de villkor som anges i artikel 87.3 d i samma fördrag.

3. Deggendorf-domen och dess införlivande med den interna rättsordningen

EU-domstolen utarbetade principen om det så kallade ”Deggendorf-åliggandet” i dom av den 15 maj 1997, *Textilwerke Deggendorf GmbH (TWD)/kommissionen* (C-355/95, EU:C:1997:241).

EU-domstolen slog i denna dom fast att Europeiska kommissionen har befogenhet att begära att utbetalningen av ett nytt statligt stöd ska skjutas upp tills dess att mottagaren har återbetalat ekonomiska stöd som felaktigt betalats ut till medlemsstaten, eftersom stödets ”*kumulerade verkan*” skulle kunna leda till en betydande [**Orig. s. 10**] snedvridning av konkurrensen på den gemensamma marknaden.

Enligt EU-domstolen har kommissionen ”*vida befogenheter att företa skönsmässig bedömning och ... utövandet av dessa befogenheter omfattar ekonomiska och sociala utvärderingar som bör göras mot bakgrund av förhållanden inom gemenskapen*”. När kommissionen prövar huruvida ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden ska den ta hänsyn till, den ”*viktiga omständigheten*”, att stöd som förklarats oförenligt inte har återbetalats.

Domstolen anser därför inte att kommissionen, genom att skjuta upp utbetalningen av det nya stödet till dess att mottagaren av ett stöd som förklarats olagligt har

återbetalat detsamma, överskrider sitt utrymme för skönsmässig bedömning, eftersom kommissionen, under domstolens kontroll, ska ansvara för inrättandet av ett ”särskilt förfarande för fortlöpande granskning och kontroll av de stöd som medlemsstaterna har för avsikt att införa”.

4. Tolkningsfrågan

Såsom klaganden har anfört framgår det av Deggendorf-domen att, om ett olagligt statligt stöd som kommissionen har förordnat om ska återkrävas tidigare har beviljats, kan ett senare stöd godkännas, men betalningen måste skjutas upp tills dess att det tidigare stödet har återbetalats.

I överensstämmelse med nämnda dom anges uttryckligen i kommissionens beslut C(2008) 380 att ”beviljandet av skattefördelen kommer att skjutas upp för mottagare som är föremål för återkrav till följd av ett beslut av kommissionen genom vilket ett tidigare stöd, som inte har återbetalats (inklusive ränta) eller, åtminstone, deponerats på ett spärrat konto, har förklarats olagligt och oförenligt med den gemensamma marknaden”.

Principen om det så kallade Deggendorf-åliggandet genomfördes i förordning (EG) nr 800 av den 6 augusti 2008 (allmänna gruppundantagsförordningen), som, genom att vissa kategorier av stöd förklaras förenliga [**Orig. s. 11**] med den inre marknaden med stöd av artiklarna 87 och 88 i fördraget, i artikel 1.6a från dess tillämpningsområde undantar ”stödordningar som inte uttryckligen utesluter utbetalning av individuellt stöd till förmån för företag som har oreglerade återbetalningskrav till följd av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd olagligt och oförenligt med den gemensamma marknaden”.

I det nationella målet är följande klarlagt: Blumar s.p.a. lämnade in det formulär som avses i artikel 2.1 a i lagdekret nr 97 av den 3 juni 2008 (omvandlad, med ändringar, till lag nr 129 av den 2 augusti 2008) inom den i bestämmelsen föreskrivna fristen på 30 dagar. Blumar s.p.a:s ansökan avslogs på grund av att företaget inte hade lämnat in den försäkran, motsvarande en notariatshandling, som krävs enligt artikel 1.1223 i lag nr 296/2006 (nu artikel 16 a.10 i lag nr 11 av den 4 februari 2005). Företaget var inte, varken när formuläret eller överklagandet gavs in föremål för återbetalningskrav av ett sådant statligt stöd som avses i artikel 4.1 premiärministerdekretet av den 23 maj 2007.

Det förefaller finnas två skäl till varför det råder tvivel om huruvida artikel 1.1223 i lag nr 296/2006, vari den italienska lagstiftaren föreskrev att ”mottagare av statligt stöd enligt artikel 87 i fördraget ... **endast** [kan] komma i fråga för sådana stödåtgärder” om de ”försäkrar att de inte har mottagit och därefter underlåtit att återbetala eller på ett spärrat konto deponera stöd som fastställts vara olagliga eller oförenliga med den gemensamma marknaden” är förenlig med unionsrätten.

Det ena skälet är att det enligt bestämmelsen i fråga anses vara tillräckligt, för att neka rätt till förmånen, att företaget har erhållit ett sådant statligt stöd som avses i

artikel 4.1 i premiärministerdekretet av den 23 maj 2007, och att det ankommer på sökanden att, vid äventyr av straffrättsliga sanktioner, ge in en försäkran om att det inte har erhållit sådant stöd, snarare än en självcertifiering, att företaget inte är föremål för oreglerade återbetalningskrav [**Orig. s. 12**] på grund av underlåtenhet att betala tillbaka eller på ett spärrat konto deponera sådant stöd.

Det andra skälet är att den aktuella bestämmelsen helt enkelt utesluter företag som eventuellt har mottagit olagligt stöd från att beviljas stödet snarare än att endast skjuta upp utbetalningen. Genom att avslå ansökan i stället för att tillåta den eller eventuellt skjuta upp den, beslutar myndigheten definitivt att inte bevilja ett företag rätt till medel som det i efterhand kan visa sig ha rätt till, antingen för att företaget i fråga aldrig ha varit föremål för ett betalningskrav eller för att det har återbetalat olagliga stöd.

Det andra skälet (som enligt den hänskjutande domstolen är mer relevant) förefaller tyda på att den nationella bestämmelsen även strider mot proportionalitetsprincipen, som kräver att gemenskapsinstitutionernas rättsakter inte går utöver gränserna för vad som är lämpligt för att förverkliga de legitima målen för lagstiftningen i fråga och att om valet står mellan flera lämpliga åtgärder den minst ingripande väljs samt att de olägenheter som orsakas inte är orimliga i förhållande till de åsyftade målen.

Denna rätt anser, till följd av det ovan anförda, att den, med stöd av artikel 267 FEUF, måste hänskjuta följande tolkningsfråga till Europeiska unionens domstol för ett förhandsavgörande:

”Är artikel 1.1223 i lag nr 296 av den 27 december 2006 (nu artikel 16 a.11 i lag nr 11 av den 4 februari 2005), och premiärministerdekretet av den 23 maj 2007 förenliga med unionsrätten, och i synnerhet med artikel 108.3 FEUF, såsom den tolkats av EU-domstolen i dom av den 15 maj 1997, *Textilwerke Deggendorf GmbH (TWD)/kommissionen*, Europeiska kommissionens beslut C(2008)380 och den unionsrättsliga proportionalitetsprincipen?”

Målet vilandeförklaras i väntan på domstolens avgörande.

[utelämnas]

[**Orig. S. 13**]

[utelämnas]

Beslutet avkunnat i Rom [utelämnas] den 4 december 2018.

[utelämnas]

[standardformuleringar och underskrifter]